

HE 61/2026 vp 21.4.2026

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkömarkkinalain 65b muuttamisesta

Fingrid Datahub Oy (FGDH) kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto hallituksen esitykseen sähkömarkkinalain 65 b §:n muuttamisesta (HE 61/2026 vp).

Fingrid Datahub Oy näkee koko toimialan kannalta hyvänä esitetyn aikatauluehdotuksen, jossa datahub-järjestelmän osalta kuormanohjausrajapinta voidaan ottaa käyttöön alkuperäisessä aikataulussa (1.9.2026 alkaen) ja verkkoyhtiöiden on mahdollista ottaa se käyttöön porrastetusti alkuperäisestä aikataulusta alkaen.

Fingrid Datahub Oy näkee tärkeänä, että päivitetty mittausasetus julkaistaan mahdollisimman pian, jotta sen vaikutus kuormanohjausprosessien ja siihen liittyvän datahubin kuormanohjausrajapinnan käyttöönoton kannalta voidaan arvioida ja kommunikoida toimialalle mahdollisimman pian.

1 Luku 2: Nykytila ja sen arviointi

Luvun 2 kappaleessa kaksi on todettu, että kuormanohjausrajapinnan lopullinen yksityiskohtainen tekninen määrittely olisi markkinaosapuolten käytettävissä vain noin kuukautta ennen käyttöönottoajankohtaa ja tässä viitataan testausjaksoon, joka päättyy elokuussa 2026.

FGDH on julkaissut joulukuussa 2025 yksityiskohtaisen teknisen määrittelyn, joka perustuu FGDH:n perustaman toimialatyöryhmän työhön. Tämä määrittely on ollut toimialan kommentoitavana ja FGDH on julkaissut siitä kommentit huomioivan version toimialalle tammikuussa 2026 (yksittäisiä pieniä korjauksia ja täsmennyksiä helmikuussa ja maaliskuussa 2026). Tämä määrittely kattaa tammikuussa 2026 lausunnolla olleen mittausasetusluonnoksen vaatimukset mukaan lukien täsmennystarpeet asetusluonnokseen, joista FGDH on lausunut ja jotka pohjautuvat toimialatyöryhmän yksityiskohtaisiin teknisiin määrittelyihin.

Sitten kun voimaan tuleva mittausasetus markkinaehtoisen kuormanohjauksen osalta julkaistaan, FGDH tekee mahdollisesti tarvittavat täsmennykset tekniseen määrittelyyn. Toimialan testausjakso (touko-elokuu 2026) ei sinänsä määritä milloin yksityiskohtainen tekninen määrittely on lopullinen. FGDH tai toimiala voivat tehdä teknisiä täsmennyksiä vaativia havaintoja missä vaiheessa tahansa uuden toimintamallin testausta tai vielä ko. toimintamallin käyttöönoton jälkeenkin. Tämä on normaalia jatkuvaa tiedonvaihdon kehitystoimintaa, yksityiskohtaisia teknisiä määrittelyjä täsmennetään tarvittaessa ko. toimintamallin käyttöönoton jälkeenkin. FGDH:n näkemyksen mukaan voimaan tulevalla, mahdollisesti muuttuneella asetustekstillä voi olla vaikutus tammikuussa 2026 julkaistuu yksityiskohtaiseen tekniseen määrittelyyn. Näkemyksemme mukaan toimialan on kuitenkin ollut mahdollista aloittaa tarvittavat valmistelutoimet viimeistään tammikuussa 2026 julkaistun määrittelyn perusteella, ottaen kuitenkin huomioon mittausasetuksen päivitykseen liittyvät epävarmuudet.

Markkinaehtoinen kuormanohjausprosessi on FGDH:n osalta tarkoitus ottaa käyttöön joka tapauksessa 1.9.2026 mennessä (version 2.7 käyttöönotto datahubissa 18.8.2026). Mikäli voimaan tulevaan mittausasetukseen tulee mahdollisesti muutoksia (verrattuna lausunnoilla olleeseen asetusluonnokseen), tullaan näiden muutosten toteutus ja käyttöönottoaikataulu FGDH:ssa arvioimaan erikseen ja kommunikoidaan toimialalle.

Fingrid Datahub OyKatuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 HelsinkiPostiosoite
PL 530
00101 HelsinkiPuhelin
030 395 5000Faksi
030 395 5196Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Eduskunnan talousvaliokunta

30.4.2026

FG-2026/289
Julkinen

Mikäli voimaan tulevan mittausasetuksen julkaiseminen siirtyisi merkittävästi myöhemmäksi, vaarantaisi se myös tässä lausuntoehdotuksessa annetun takarajan 1.6.2027. On tärkeää, että toimialalle jää tarpeeksi aikaa valmistautua mahdolliset muutokset huomioiden.

Yllä lausuttuun liittyvä perustelumuistion teksti: *Mittausasetuksen muutosluonnokseen saadun lausuntopalautteen yhteydessä Fingrid Datahub Oy on ilmoittanut, että järjestelmätoimittajien ja markkinaosa-puolten testausjakso ja sertifiointi Datahub 2.7 -versioon käynnistyy toukokuussa 2026 ja päättyisi elokuussa 2026. Tämä tarkoittaa sitä, että kuormanohjausrajapinnan lopullinen yksityiskohtainen tekninen määrittely olisi markkinaosapuolten käytettävissä vain noin kuukautta ennen markkinapohjaisen kuormanohjauksen nykyistä laissa säädettyä käyttöönottoajankohtaa.*

FGDH näkee erittäin hyvänä, että datahub –järjestelmän osalta markkinaehtoisen kuormanohjauksen vaatiman version 2.7 käyttöönotto voidaan tehdä 1.9.2026 mennessä jotta toimialalla on mahdollisuus aloittaa käyttö 1.9.2026 alkaen ja että jakeluverkonhaltijat voivat ottaa uuden toimintamallin käyttöön omien aikataulujensa mukaisesti 1.6.2027 mennessä. Datahubin kannalta tällainen porrastettu käyttöönottomalli on toimiva. 9 kk siirtymäaika vaikuttaa riittävältä ja sopivalta, mutta Fingrid Datahub ei pysty arvioimaan tätä datahubia käyttävien osapuolten osalta.

2

Luku 3: Tavoitteet

Mittausasetuksen päivitys kuormanohjauksen osalta tulee saattaa voimaan mahdollisimman pian, jotta voidaan arvioida mahdolliset muutokset lausunnoilla olleeseen asetuseräluonnokseen verrattuna. Joka tapauksessa, koska käyttöönottoon on alle neljä kuukautta, mahdolliset muutokset tullaan toteuttamaan jälkitoimitusversioon. Ei ole kuitenkaan nähtävissä, että muutokset olisivat sellaisia, että ne estävät datahubin osalta suunnitellun käyttöönoton 1.9.2026 mennessä.

Mittausasetuksen sisällön osalta on erittäin tärkeää, että kuormanohjaustyyppit on määritelty ja luovat pohjan toimintamallin kannalta keskeiselle osuudelle. Kuormanohjaustyyppien määrittelyllä on vaikutusta kaikissa eri rooleissa toimiville osapuolille. FGDH on yhdessä FGDH:n asettaman toimialatyöryhmän kanssa suunnitellut kuormanohjausrajapinnan teknisen toteutusmallin, joka perustuu älymittareiden teknisiin kyvykkyyksiin. FGDH ja toimialan osapuolet ovat lausuneet kuormanohjaustyyppien täsmennystarpeesta verrattuna suunniteltuun tekniseen toteutusmalliin. Mikäli näitä lausuntoja ei huomioida, jouduttaisiin toteutusmalli suunnittelemaan uudestaan ja 1.9.2026 käyttöönotto ei luultavasti olisi mahdollinen. Myöskään toteutusmallin saattaminen ylipäättään toimivaksi ei olisi tässä tapauksessa itsestäänselvyys. Jo toimialatyöryhmän työn aikana jouduttiin tarkasti pohtimaan, miten toteutusmalli saadaan toimimaan riittävän hyvin, jotta sitä voidaan käyttää.

Liite:

Jakelu: xx
Tiedoksi: Fingrid kirjaamo

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi